

Lex Maja

Orosanmälan – när djur far illa

Gör du en bedömning att djur far illa ska du göra en anmälan till länsstyrelsens djurskyddshandläggare. Här hittar du kontaktuppgifter på länsstyrelsens hemsida för ditt län. Vid akut misstanke om brott, om du t.ex. ser att ett djur blir misshandlat, ska du kontakta polisen på numret 112. När Länsstyrelsen inte har telefontid kan du även kontakta polisen på 114 14.

Följande uppgifter bör du lämna vid anmälan

- Namn, adress och ort till person som anmälan riktas mot (ev. vid behov även vägbeskrivning).
- Var djuren finns, om annan adress än ovan.
- Vilket/vilka djurslag anmälan gäller.
- Redogörelse av på vilket sätt djuren har det dåligt

Om det är möjligt, fotografera eller videofilma. Fotografier och upptagningar kan vara avgörande vid hanteringen av ett djurskyddsärende.

Det går att vara anonym vid en anmälan men då är det mycket viktigt att alla uppgifter framkommer i och med att länsstyrelsen eller polisen i sådana fall inte har någon att kontakta för tilläggsfrågor. Finns inte korrekta uppgifter om djurägare, adress etc. går det inte att fullfölja kontrollen av din anmälan.

Om du misstänker eller till och med bevittnar att djur utsätts för brott så ska du kontakta polisen. Även vid anmälan av ärenden som rör brott mot djur kan du vara anonym. Om du önskar vara det ska du aldrig under samtalets gång säga ditt namn.

Eftersom offentlighetsprincipen innebär att alla ska ha rätt att ta del av allmänna handlingar som inte är sekretessbelagda så kan du följa upp din anmälan genom att ta en förnyad kontakt med den som du anmält ärendet till för att kontrollera hur anmälan har handlagts. Det går också att fråga länsstyrelsen eller polisen, innan eller utan att en anmälan görs, om ärendet varit aktuellt och är känt av myndighet sedan tidigare.

Vad händer då du gör en anmälan om misstänkt vanvård av djur?

Anmälan tas emot av en djurskyddshandläggare. Länsstyrelsen kan vidta olika åtgärder beroende av innehållet i en anmälan. Om bristerna bedöms vara allvarliga görs en oanmäld kontroll av förhållandena och om brister upptäcks under kontrollen kan djurhållaren föreläggas att åtgärda dem.

I svåra fall kan länsstyrelsen besluta att djuret ska omhändertas och om det därefter ska säljas, överlåtas eller avlivas. Länsstyrelsen kan också besluta att en person ska förbjudas att hålla djur.

Vad gör polisen?

När ett djur blir utsatt för vanskötsel eller blir plågat på annat sätt är det polisens roll att utreda om ett brott blivit begånget. Polisen startar då en förundersökning. Det innebär bland annat att du får berätta om vad du sett. Eventuella andra vittnen blir också förhörda.

Finns det tillräckliga bevis för ett brott lämnas ärendet över till en allmän åklagare. Därefter bedömer åklagaren om bevisen är tillräckliga för att väcka åtal.

Om polisen beslutar att omhänderta ett djur av djurskyddsskäl ska länsstyrelsen besluta om omhändertagandet ska fortsätta att gälla, vilket innebär att en utredning görs om polisens beslut varit riktigt eller inte. Om länsstyrelsen anser att det varit riktigt och att djurhållaren inte ska få tillbaka sitt djur så ska länsstyrelsen också bestämma vad som ska hända med djuret, t.ex. om det ska säljas eller avlivas.

Från och med den 1 juni 2018 är det Länsstyrelsen som ansvarar för själva omhändertagandet av djuret oavsett om länsstyrelsen eller polisen tagit det formella beslutet. Förändringen gjordes med syfte att renodla polisens arbetsuppgifter, mer kan du läsa här.

Yrkesgrupper med skyldighet till sekretess

I maj 2017 röstade riksdagen igenom förslaget om en ny lagstiftning, Lex Maja, som ska göra det möjligt för vårdpersonal att anmäla misstänkt vanvård av djur. Kortfattat innebär lagen att det ska införas en sekretessbrytande bestämmelse vid vanvård av djur, så att hälso- och sjukvårdspersonal och socialtjänsten får lämna uppgifter om djurskyddsproblem vidare till den berörda kontrollmyndigheten. Riksdagen har nu uppmanat regeringen att komma med förslag om en bestämmelse som gör detta möjligt. Det är viktigt att lagstiftningen inte enbart gäller djur som är vanvårdade och sjuka – den bör också omfatta djur som blir lämnade ensamma i bostaden eller som löper risk att bli lämnade.

De som omfattas av sekretesslagstiftningen har tidigare, i sin yrkesutövning, inte fått avslöja misstanke om brott eller brott mot djur. Tidigare så har det krävts att brottet i fråga skulle kunna leda till mer än två års fängelse. Djurplågeri kan i dagsläget maximalt ge två års fängelse.